

Expunere de motive

la proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 406/2001 privind acordarea unor drepturi persoanelor care au avut calitatea de șef al statului român

1. Scopul proiectului

Proiectul de lege are ca scop:

- punerea în aplicare, în mod expres, a efectelor Deciziei Curții Constituționale nr. 319 din 1 iulie 2025;
- restabilirea redactării art. 1 alin. (3) din Legea nr. 406/2001 în forma anterioară Legii nr. 243/2021;
- abrogarea expresă a Legii nr. 243/2021, pentru asigurarea coerenței și lizibilității cadrului normativ;
- stabilirea unor măsuri de conformare administrativă și de corelare a normelor subsecvente.

2. Context și teme juridic

- Prin Decizia nr. 319/2025 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 722 din 1 august 2025), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că Legea nr. 243/2021 este neconstituțională în ansamblul său. Curtea a reținut, în esență, încălcarea art. 1 alin. (5) și art. 15 alin. (2) din Constituție (principiul legalității/securității juridice și neretroactivitatea legii civile), inclusiv pentru lipsa normelor tranzitorii adecvate și afectarea situațiilor juridice epuizate.
- Curtea a statuat că, de la data publicării deciziei, art. 1 alin. (3) din Legea nr. 406/2001 se aplică în redactarea anterioară modificărilor aduse prin Legea nr. 243/2021.
- În temeiul art. 147 alin. (4) din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii, iar autoritățile publice au obligația să se conformeze. Pentru claritate legislativă și evitare a controalelor redundante în practică, o intervenție normativă este oportună, cu abrogarea expresă a Legii nr. 243/2021 și reasezarea explicită a textului Legii nr. 406/2001.

3. Necesitatea reglementării

- În perioada aplicării Legii nr. 243/2021, autorități și instituții publice (inclusiv cele implicate în punerea în aplicare a Legii nr. 406/2001) au emis acte administrative de executare. Constatarea neconstituționalității legii impune operarea unor măsuri de curățare normativă și de reanalizare a actelor adoptate exclusiv în temeiul acestei legi.
- Pentru a asigura previzibilitatea normativă, securitatea juridică și aplicarea unitară în practică, proiectul stabilește termene, responsabilități și coordonarea actualizărilor subsecvente ale cadrului normativ.

4. Soluția propusă Proiectul de lege conține:

- Art. I: restabilirea textului art. 1 alin. (3) din Legea nr. 406/2001 în forma anterioară Legii nr. 243/2021 (excluderea referinței la calitatea de lucrător/colaborator al Securității).
- Art. II: abrogarea expresă a Legii nr. 243/2021, pentru a evita confuziile la consolidarea legislației și a garanta lizibilitatea corpului de reglementări.
- Art. III: măsuri de conformare administrativă – reanalizarea, în termen de 30 de zile, a actelor administrative emise exclusiv în temeiul Legii nr. 243/2021; aplicarea pentru

viitor a drepturilor din Legea nr. 406/2001, în forma restabilită.

- Art. IV: corelarea actelor normative subsecvente în termen de 30 de zile (hotărâri ale Guvernului, ordine, instrucțiuni, regulamente), astfel încât aplicarea Legii nr. 406/2001 să fie coerentă cu forma restabilită a art. 1 alin. (3).
- Art. V: intrarea în vigoare după 3 zile de la publicare (vacatio legis minimală, adecvată naturii tehnice și de conformare a reglementării).

5. Efecte legislative și administrative

- Legea nr. 406/2001 va fi aplicată, fără echivoc, în redactarea art. 1 alin. (3) anterioară Legii nr. 243/2021.
- Legea nr. 243/2021 va fi exclusă expres din fondul activ al legislației.
- Administrația va opera măsurile de conformare în termene determinate (30 de zile), inclusiv:
 - reanalizarea actelor emise exclusiv în temeiul Legii nr. 243/2021;
 - corelarea normelor subsecvente (în special cele referitoare la implementarea drepturilor prevăzute de Legea nr. 406/2001: indemnizația lunară, paza și protecția, folosința locuinței și a autoturismului, cabinetul de lucru etc.).

6. Impact bugetar și financiar

- Proiectul nu instituie drepturi noi; reia forma anterioară a Legii nr. 406/2001, existentă înainte de intervenția Legii nr. 243/2021.
- Reluarea acordării pentru viitor a drepturilor prevăzute de Legea nr. 406/2001 poate antrena cheltuieli în sarcina ordonatorilor implicați (inclusiv pentru paza și protecția asigurată de SPP, indemnizația și celelalte drepturi). Aceste cheltuieli au existat în regimul anterior Legii nr. 243/2021 și pot fi gestionate în limitele creditelor bugetare aprobate, cu ajustările bugetare necesare, dacă este cazul, pe parcursul execuției, potrivit Legii finanțelor publice.
- Proiectul nu generează cheltuieli neprevăzute față de regimul juridic aplicabil anterior Legii nr. 243/2021.

7. Impact asupra sistemului judiciar

- Clarificarea legislativă (abrogarea expresă și reinstalarea explicită a textului) reduce litigiile privind aplicarea în timp a Legii nr. 243/2021 și efectele actelor emise în temeiul acesteia.
- Măsura de reanalizare administrativă în termen (30 de zile) reduce nevoia de contestare judiciară, susținând soluții administrative rapide și conforme.

8. Compatibilitate cu Constituția și dreptul UE

- Proiectul transpune efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 319/2025, cu respectarea art. 147 alin. (4) din Constituție, principiului legalității (art. 1 alin. (5)) și neretroactivității (art. 15 alin. (2)).
- Materia reglementată nu intră sub incidența obligațiilor de transpunere a dreptului Uniunii Europene; proiectul este neutru față de acquis-ul UE.

9. Respectarea normelor de tehnică legislativă (Legea nr. 24/2000)

- Structura proiectului este concisă, cu articole de modificare/abrogare și dispoziții de punere în aplicare (art. 26, art. 54 și art. 62 din Legea nr. 24/2000).
- Se evită justificările în textul normativ; justificarea se regăsește în prezenta Expunere de motive.
- Se instituie termene și obligații clare pentru corelarea normelor subsecvente și reanalizarea actelor administrative.

10. Procedura de adoptare

- Natura juridică: lege ordinară.
- Se aplică procedura parlamentară prevăzută de Constituție (art. 75 și art. 76 alin. (2)).

11. Concluzii

Proiectul asigură:

- conformarea deplină și promptă la Decizia Curții Constituționale nr. 319/2025;
- restabilirea previzibilității și securității juridice în aplicarea Legii nr. 406/2001;
- claritate asupra efectelor încetării aplicabilității Legii nr. 243/2021;
- reducerea costurilor tranzacționale și a litigiilor prin termene și obligații administrative clare.

Față de cele expuse, supun Parlamentului spre adoptare proiectul de lege în forma anexată.

Inițiator,

PEIA NINEL	Semnat digital de PEIA NINEL Data: 2025.08.13 11:36:13 +03'00'
-------------------	---

Senator al României
Chestor al Senatului

Proiect de LEGE
pentru modificarea Legii nr. 406/2001 privind acordarea unor drepturi
persoanelor care au avut calitatea de șef al statului român

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I – La articolul 1 alineatul (3) din Legea nr. 406/2001 privind acordarea unor drepturi persoanelor care au avut calitatea de șef al statului român, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 386 din 16 iulie 2001, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Nu beneficiază de prevederile prezentei legi persoana căreia i-a încetat calitatea de șef al statului român ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni pentru care a fost condamnată definitiv sau ca urmare a demiterii din funcție prin referendum.”

Art. II – Legea nr. 243/2021 pentru modificarea art. 1 alin. (3) din Legea nr. 406/2001 privind acordarea unor drepturi persoanelor care au avut calitatea de șef al statului român se abrogă.

Art. III

- (1) Autoritățile și instituțiile publice competente aplică dispozițiile Legii nr. 406/2001, astfel cum a fost modificată prin prezenta lege.
- (2) Actele administrative emise exclusiv în temeiul Legii nr. 243/2021 se reanalizează de autoritățile emitente în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, în vederea conformării cu dispozițiile Legii nr. 406/2001, astfel cum a fost modificată prin prezenta lege.
- (3) Drepturile prevăzute de Legea nr. 406/2001 se acordă pentru viitor, potrivit legii.

Art. IV

- (1) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul și celelalte autorități competente vor aduce la îndeplinire măsurile necesare pentru corelarea actelor normative subsecvente aplicării Legii nr. 406/2001 cu dispozițiile prezentei legi.
- (2) La aceeași dată, actele normative subsecvente contrare prezentei legi se modifică sau se abrogă, după caz.

Art. V – Prezenta lege intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,

PREȘEDINTELE SENATULUI,

Inițiator,

PEIA NINEL
Semnat digital de PEIA
NINEL
Data: 2025.08.13 11:36:37
+03'00'

Senator al României
Chestor al Senatului